

Peter Rónai – ANTIKONCEPCIA.

SVÚ - Galéria Umelka, Dostojevského rad 2. Bratislava, vernisáž výstavy - 2. mája o 19.30
výstava potrvá do 20. mája. Komisár výstavy: PhDr. Vladimír Beskid

Jubilejná výstava Petra Rónaia – 65. Vystavené sú obrazy, väčšie menšie, staršie a novšie a sú tu aj anti-obrazy, ako ich Koller nazval – a nakoniec aj také diela, ktoré nemajú ani na antiobrazový status... Peter Rónai normálne skončil vysokú školu a teraz sám učí na umeleckej škole, nie v Bratislave, ani v BB, len v Košiciach – je to našťastie dosť ďaleko... Ujo štát nedal na túto výstavu ani jeden cent, ale aj to je pravda, že výtvarník pre istotu ani nežiadal... Nežiadal výstavu ani v Kunsthalle – keď už reprezentáciu, tak aspoň nech to stojí za voľačo – a dobre spravil, lebo to je už v réžii SNG a tam živi nemajú šancu, v tomto prípade ani post mortum... Pán prezident voľajako tiež pozabudol na toto významné 65. výročie...

Peter Rónai už ako dieťa rád kreslil, čarbal, už v útlom veku predznamenal abstraktné tendencie a informel na Slovensku – bolo to v päťdesiatych rokoch a veru veľa razy si vyslúžil facku za svoj nekompromisný postoj. Na vysokej škole výtvarných umení sformulovali jeho morálny postoj Ladislav Čemický a filozofický rozhl'ad Gabika Balažovičová. Chartu 77 nepodpísal, neskôr sa ospravedlnil, že ho nikto na to nevyzval... Pokiaľ umelcov z disidentskej scény prenasledovali a niektorí museli hlásiť informácie o svojich priateľoch na ŠTB, Peter Rónai kľudne kupoval texasky v TUZEXe. Nevystavoval - jednak zo solidarity s nezávislými umelcami a na druhej strane, v podstate na to „kašlal“... V osemdesiatych rokoch priateľ B. chodieval vypúšťať holuby k nemu do rodinného domu, ale holuby sa nevrátili majiteľovi domov ako to bolo naplánované, ale zase naspäť do dvora... Peter Rónai sa raz našťastie a urobil z nich polievku na obed – ekologický umelec bol urazený, považoval to za zradu avantgardy! Keď L. Gyuszi sa stal predsedom zväzu výtvarných umelcov mal zakázať autorom albumy vymeniť medzi sebou – bola to veľká rana pre bohatých filatelistov, aj Peter Rónai mal vzácne známky zo západu a nemohol ich predať... Po zamatovej revolúcii náš autor bol trochu prekvapený a dotknutý, že ho opäť nevymenovali za ministra kultúry... Rudolf Fila odporúčal, aby sa hlásil ako pedagóg na novovzniknutú školu VŠVU do ateliéru maľby, ale asi ani on nepočítal s tým, že Peter Rónai nebude mať dostatočne „dobrý program“. Na základe neskrotnej túžby po kariére potom vyhral konkurz na pedagóga v Nitre a dosť dlho tam zostal. V roku 1992 ako protest proti normalizačnej kultúrnej politike KSC aj on chcel vrátiť titul zaslúžilého umelca, ale sklamaný došiel na to, že tú cenu vlastne nikdy nedostal... Pri príležitosti predsedovania Slovenska v EU L. Snopko so svojou manželkou Zuzanou B. pripravovali veľkú reprezentatívnu výstavu slovenského výtvarného umenia v Kutnej Hore a chtiac-nechtiac zabudli... no, na koho asi? Práve na nášho autora! Jeho to tak vytočilo, že okamžite vyskočil von oknom... našťastie len v rodinnom dome, na prízemí. Peter Rónai je zastúpený v renomovaných zbierkach doma i v zahraničí. László Beke legendárny maďarský teoretik ho považuje za postcontemporary umelca číslo 1. v medzinárodnom kontexte. Püspöky Home gallery vlastní jeho celoživotné dielo, ktoré autor plánuje vystaviť v Solomon Guggenheim Museum v New Yorku, len ešte nedostal termín.